

Seniorbladet

Organ för Arbetsmiljöseniorerna, Seniorföreningen vid
Arbetsmiljöverket och Arbetslivsinstitutet.

Nr 1, 2020

Redaktör: Arne Stråby

E-post red: arne.straby@telia.com

Kommande aktiviteter inom Arbetsmiljöseniorerna

Ordföranden har ordet

Stockholms stadsmuseum

Vi besökte stadsmuseet den 22 januari och fick en givande guidning där.

God fortsättning på det nya året! 2020 låter som ett jämnt och bra år, men det är oroligt på många håll. Hur blir det med Brexit? Fixar vi klimatproblemen? Även om vi nu är seniorer vill vi följa med vad som händer.

Konstvisning hos SL

Datum: Tisdag 18 februari kl 13.00-14.30.

T-bana till Odenplan. Kostnad 100 kronor.

Anmälan senast 11 februari till:

Lena Erfors, E-post lena.erfors@gmail.com eller tel 070-775 91 28.

Höstens aktiviteter har varit uppskattade. Tolvskillingsoperan lockade rekordmånga. Guidade besök på museer värdesätts också, och det finns många museer i Stockholm. Inför våren blir det besök på Stadsmuseet och visning av konst hos SL.

Årsmöte

Datum: Onsdag 25 mars kl 11.00

Plats: Arbetsmiljöinspektionen, Drottningholmsv. 37. **Anmälan senast den 18 mars**

till: kerstin.wahlberg@telia.com eller telefon 070-483 86 25

På höstmötet fick vi höra om aktuellt vid Arbetsmiljöverket, och då fick vi veta att verket ska flytta och då samsas med regionkontor Öst. Vi hoppas att vi fortfarande får plats för våra vår- och höstmöten. Men årsmötet i år blir som vanligt på Drottningholmsvägen.

Besök vid Bååtska palatset och Frimurarorden

Datum: Fredag 8 maj kl 11.00

Buss 69 från Centralen. Kostnad 100 kr.

Anmälan senast 1 maj till Kerstin Wahlberg, kerstin.wahlberg@telia.com eller telefon 070-483 86 25.

Verkets ansträngda ekonomi gör att vi får mindre bidrag än hittills. Det kan innebära höjda avgifter för en del aktiviteter.

Liljevalchs Konsthall, utställning konst av Ulrika Hydman-Vallien

Datum: Tisdag 26 maj kl 14.30, samling 14.15 Kostnad 100 kr

Spårvagn 7 från T-Centralen mot Djurgården

Anmälan senast 30 maj till Annika Hultin, annika5.hultin@telia.com eller telefon 070-654 99 18.

Det är då viktigt att betala medlemsavgiften, som är 100 kr inom SL-området, 20 kr för övriga. Plusgiro 2 06 93-8 senast till årsmötet i mars 2020. Nya eller ändrade e-postadresser ska som hittills meddelas till yvonne.gopel@gmail.com. Vi rekommenderar även besök på vår hemsida, som finns på www.arbetsmiljoseniorerna.se

Kerstin Wahlberg

Besök på Thielska galleriet

En solig septemberdag träffades ett drygt 20-tal arbetsmiljöseniorer på Thielska Galleriet för att se den där pågående Vigeland-utställningen. Man firade med den 150-årsjubileet av Gustav Vigelands födelse. Ernest Thiel stöttade Vigeland i ett avgörande skede i hans konstnärskap. Deras kontakter och nätverk utgör en spännande del av det svensk-norska gemensamma kulturarvet.

Thielska Galleriet äger med sina åtta skulpturer i brons den största samlingen av Vigelands konst utanför Norge. Utställningen hade producerats i samarbete med Vigelandsmuseet i Oslo. Tack vare generösa inlån hade Thielska Galleriet glädjen att låta den svenska publiken möta Vigelands konst i Stockholm med verk från perioden 1890-1940.

Vi fick en guidad visning både inom- och utomhus. Skulpturerna gestaltar känslolivets och de mänskliga relationernas komplexa natur i det moderna livet kring sekelskiftet 1900. Det konstnärliga uttrycket präglas av skarp kärvhet och väjer inte för att plocka motiv ur själslivets mörkaste vrår. Vigeland framstår idag som en konstnär som drevs av sina visioner, inte minst när det gäller att forma det offentliga rummet för den moderna tidens andliga sökande.

Eva Thorén

Nordiska museet

Den 22 oktober träffades vi AV-seniorer på Nordiska museet för att se utställningen ”Brittish så in i Norden”. Vi fick en trevlig guidning av museipedagogen Kristina. Förutom att berätta om utställningen gav hon en bakgrund till Nordiska museets tillkomst.

Inflytandet från Storbritannien på nordisk kultur syns tydligt i kläder. Sverige har haft handelsutbyte med landet ända sedan medeltiden. Det började med fina broderier och senare blev engelskt ylle viktigt i svenska folkdräkter. Den klassiska vita brudklänningen spreds till oss tack vare drottning Victoria. Tidigare hade brudklänningar varit svarta eller silverfärgade. Josef Frank använde brittiska tyger och mönster, och de blev populära genom Svensk Tenn.

Den brittiska designern Stella Mc Cartney använde silke från svensk gran i sina viskostyger. Svenska språket har hämtat en hel

del ord från engelskan vad beträffar kläder, som cardigan, jumper, slipover, trenchcoat ulster, raglanärm, blazer, pyjamas och manchester. Det äldsta föremålet i utställning är från 1340-talet och det yngsta kommer ur höst- och vinterkollektionen för 2018.

Annika Hultin

Tolvskillingsoperan

Den 30 oktober fick vi tack vare vårt duktiga teaterombud Lena Papaianou tillfälle att se Tolvskillingsoperan på Folkoperan. Hela 70 personer kom! Handlingen om skurken Mackie Kniven och hans kvinnor, en korrupt polischef, paret Peachum och många andra är känd av många. Spelet började redan i foajén när många strömmade in. Ett udda grepp men inte så ovanligt på Folkoperan.

I salongen var ridån redan uppe och folk i farten. Det riktiga spelet började med sången om Mackie Kniven, tyvärr inte så välsjungen då. Men det blev mera sång sedan och så ett brokigt följe med flera överraskningar. Ett par inslag av burlesk hörde inte till originalmanus. Men det var fart och fläkt över spelet. Tyvärr hade regissören en förkärlek för att få folk att röka på scenen, ett oskick och inte riktigt lagligt heller.

Sångtexterna kunde man läsa på skärmar, men dialogen fick man ibland gissa. Nå, det fortsatte fram mot slutet, där Mackie skulle hängas men räddas av en kunglig härold som benådar honom och dessutom gör honom till adelsman med årligt underhåll. Ja, i operans värld är allting möjligt!

Arne Stråby

Höstmöte

Till årets höstmöte kom drygt 30 seniorer. Björn Greijer lotsade oss vant igenom medlemsmötet. Därefter följde paus med kaffe, kaka och mingel. Trots att många av oss har varit seniorer i ett antal år så finns det mycket att minnas och prata om.

Verkets stf gd Håkan Olsson berättade sedan om aktuellt på Arbetsmiljöverket. Politiska beslut påverkar AV:s verksamhet genom besparingar och omprioriteringar. I september fick vi ny minister för arbetsmarknad, Eva Nordmark, tidigare TCO-chef.

Sedan 2014 driver verket ett uppdrag om osund konkurrens tillsammans med åtta andra myndigheter. Uppdraget utlokaliseras till Mölndal. I stället för de ursprungligen planerade 25 personer så flyttade bara ett fåtal med till Mölndal. AV:s svarstjänst, finns numera också i Mölndal.

Regeringens arbetsmiljöstrategier (2016-2020), nollvision och förebyggande av olyckor, ett hållbart arbetsliv och psykosocial arbetsmiljö kommer att ersättas av nya direktiv för AV.

Det stora arbetet med den nya regelstrukturen närmar sig slutet. Förslaget sänds på remiss i januari 2020. Beslut tas av gd 2021 med ikraftträdande ca ett år senare. Den nya strukturen är helt omarbetad, ca 70 gamla föreskriftshäften ersätts av 14 nya. Reglerna ska vara lätta att hitta och förstå.

Samarbetet inom EU med 28 medlemmar fungerar inte så enkelt när man prioriterar olika. Diskussion om minimilön inom EU väcker oro i Sverige, där parterna av tradition förhandlar själva om löner

Arbetsmiljöverket söker nya och billigare lokaler. Avtalen går ut och lokalkostnaden måste sänkas. Inspektionen och huvudkontoret ska samlokaliseras. Man kommer att sitta i öppen kontorsmiljö och ytan per person blir avsevärt mindre än nu. Beslut om de nya lokalerna tas före jul. Sannolikt hamnar verket i Solna.

Efter mötet avtackades Håkan med vackra blommor.

Kerstin Wahlberg

Besök på Judiska museet

Den 4 december samlades drygt 30 seniorer för att besöka det nyöppnade judiska museet i Gamla stan. Museet ligger i det hus på Själagårdsgatan där judiska församlingen först samlades i Sverige.

Vi fick en guidning som började med en beskrivning av husets historia. Det varit många olika verksamheter i huset som polisstation, sjömanskyrka och arkitektkontor.

1795 flyttade Judiska församlingen in i huset. Det blev centrum för judiskt liv i Sverige under nästan ett sekel. Här inrättades en synagoga och religionsskola, här bodde rabbinen, kantorn och kosherslaktaren. I källaren fanns ett rituellt bad, en mikva, och i köket bakades matzebröd till pesach åt församlingens medlemmar. Huset användes

av den judiska församlingen fram till 1870. Utställningen visar judarnas historia i Sverige. Vår guide berättade om erfarenheter att av hitta sin plats i ett nytt land, med den judiska tankevärlden och attityden till det svenska samhället.

Många svensk-judiska familjer växte in i det svenska samhället då assimilationen tog fart. De judar som kom till Sverige från Öst-europa under senare hälften av 1800-talet och även något decennium in på 1900-talet tillhörde ofta den ortodoxa riktningen, vilket gjorde att ytterligare en synagoga byggdes i Stockholm.

Vi fick också höra några historier om judar som har haft framträdande roller i Stockholm, bland andra Aaron Isaac, som grundade den judiska församlingen och hans samtida.

Före 1774 var de judar som kom till Sverige tvungna att övergå till kristendomen. År 1782 utfärdades ett judereglemente, som under mer än 50 år skulle bli bestämma de svenska judarnas ställning. Judereglementet avskaffades 1838 och ersattes av en kunglig förordning ”angående mosaiska trosbekännarens skyldigheter och rättigheter i riket”.

Vissa kvarstående inskränkningar i judarnas rättigheter upphävdes under 1850- och 1860-talen. Ett riksdagsbeslut 1870 innebar att de svenska judarna efter nära 100 år väsentligen beviljats likvärdiga medborgerliga rättigheter.

Karin Lagerkvist